

Sygn. akt I CSK 115/19

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z wniosku I. S., W. K., W. S. i D. M.
przy uczestnictwie J. D. i A. D.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 września 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy W. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy W. K. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 25 kwietnia 2018 r., sygn. akt IV Ca [...], Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący wywodzi z naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów postępowania, co spowodowało nieuwzględnienie zarzutu zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu będącego przedmiotem rozgraniczenia. Zdaniem skarżącego Sąd nie rozpoznał ponownie niniejszej sprawy w sposób skrupulatny i pełny.

W podstawach skargi skarżący zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c., przez dowolne stwierdzenie, że wnioskodawcy nie zasiedzieli obszaru wyznaczonego na szkicu linią a-b (oznaczonej kolorem czerwonym) oraz punktami K-b1 na mapie sytuacyjnej do celów sądowych sporządzonej w dniu 18 października 2012 r. przez uprawnionego geodetę B. K. i przyjętej do zasobu geodezyjnego i kartograficznego w Powiatowym Ośrodku [...] w [...] w dniu 17 grudnia 2012 r. za numerem (...), ponieważ nie wykazali by rozszerzyli zakres posiadania po 4 listopada 1971 r. na ww. obszar, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że w dacie wszczęcia postępowania

administracyjnego ich posiadanie wyznaczała linia [...], swoje twierdzenia co do nieprzekraczania granicy posiadania wnioskodawcy odnosili właśnie do tej linii, nie zaś do linii wyznaczonej przez Sąd, nadto techniczne obserwacje co do zakresu posiadania zostały poczynione w związku z wydaniem AWZ dopiero w 1976 r.

Podkreślić jednak należy, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). W związku z czym, w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że skarga kasacyjna nie może być oparta na zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. określającego kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 76, z dnia 24 listopada 2005 r., IV CSK 241/05 nie publ., z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, nie publ., z dnia 8 października 2009 r., II CSK 222/09, nie publ.).

Postępowanie kasacyjne nie stanowi tym samym kolejnej odsłony sporu o ocenę dowodów i treść ustaleń faktycznych, nawet jeżeli są one nieprzekonujące dla skarżącego. Dokonanie ustaleń faktycznych należy do sądów *meriti* (art. 233 k.p.c.), a ich weryfikacja sytuuje się poza kognicją Sądu Najwyższego. Skarga kasacyjna, której zarzuty sprowadzają się do kwestionowania dokonanej oceny dowodów lub próby podważenia ustaleń faktycznych, podlega odrzuceniu, jako nieoparta na ustawowej podstawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 76, z dnia 30 maja 2006 r., I PK 300/05, nie publ., z dnia 24 czerwca 2009 r., III CSK 73/09, nie publ., z dnia 30 lipca 2012 r., II CSK 10/12, nie publ., z dnia 23 stycznia 2015 r., III CSK 328/14, nie publ. i z dnia 10 sierpnia 2018 r., I CSK 221/18).

Analiza podstaw skargi kasacyjnej w powiązaniu z ich uzasadnieniem prowadziła do wniosku, że została ona oparta wyłącznie na zarzutach dotyczących oceny dowodów i prawidłowości ustaleń co do faktów związanych z nieuwzględnieniem zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu. W podstawach skargi wprost wskazano na naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c., odnoszącego się do swobodnej oceny dowodów i jednoznacznie objętego zakazem

ustanowionym w art. 398³ § 3 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 66, z dnia 9 października 2014 r., I CSK 544/14, OSNC-ZD 2016, nr A, poz. 4, z dnia 23 czerwca 2016 r., V CSK 536/15, nie publ., i z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2014 r., I UK 397/13, nie publ.). Innych zarzutów skarżący nie podnosi, zatem skarga kasacyjna oparta jest wyłącznie na niedopuszczalnym zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c., co skutkuje jej niedopuszczalnością i w konsekwencji uzasadnia jej odrzucenie.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.